

Eksamen

04.06.2019

LGA2002 Forvaltning og drift / Forvaltning og drift

Programområde: Landbruk og gartnarnæring/Landbruk og gartnarnæring

Nynorsk

Eksamensinformasjon

Eksamenstid	Eksamen varer i 4 timar.
Hjelpemiddel	Alle hjelpemiddel er tillatne, unntatt ope Internett, samskriving, chat og andre moglegheiter for å kunne utveksle informasjon med andre.
Bruk av kjelder	<p>Dersom du bruker kjelder i svaret ditt, skal dei alltid førast opp på ein slik måte at lesaren kan finne fram til dei.</p> <p>Du skal føre opp forfattar og fullstendig tittel på både lærebøker og annan litteratur. Dersom du bruker utskrift eller sitat frå Internett, skal du føre opp nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato.</p>
Informasjon om vurderinga	<p>I denne oppgåva blir det lagt vekt på at du kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gje att viktig fagstoff, beskrive og liste opp tillært kunnskap • forklare korleis noko heng saman, gjere greie for løysingar, bruke kunnskap/teori • vurdere ein situasjon, setje løysingar opp mot kvarandre (drøfte), analysere deg fram til løysingar, grunngje val du gjer, gjere greie for konsekvensar av vala dine osv. <p>Den endelege vurderinga av svara skal vere ei heilskapleg vurdering av den samla presentasjonen din.</p>

Case for oppgåva:

Petter er 45 år gamal og ungar. Han har drive garden i 20 år saman med foreldra sine som no er 70 og 71 år gamle.

Garden dei driv har desse ressursane:

- 200 dekar fulldyrka jord
- 20 dekar innmarksbeite
- 5000 dekar utmark, av dette er 1000 dekar produktiv skog på forholdsvis flatlendt morene.
- Det er ei seter på garden nær eit fjellvatn på ca. 500 dekar som er eigd av brukar.
- Nedste delen av elva frå vatnet er lakseførande, men det er ikkje mykje fisk i den forholdsvis korte elvestrekninga
- Det er vanskeleg å leige meir jord i området
- Driftsbygning for 150 vinterfôra sau er frå 1970-talet. Det er strekkmetallgolv for sauene. Fjøset er forholdsvis bra restaurert.
- Reiskapshus og bustadhus er i middels god stand.

Kvar garden ligg i Noreg, og andre opplysningar du treng for å løyse oppgåvene nedanfor, må du føresette sjølv.

Oppgåve 1

Petter diskuterer med foreldra sine om han skal utvikle driftsforma han har i dag, eller legge om til andre driftsformer. Ein føresetnad er at all dyrka mark på garden skal drivast.

- A) Gjer eit grunngjeve val av framtidig driftsform, og omfang av ordinær jordbruksproduksjon på garden.
- B) Foreslå eit nytt produkt på garden, med berekraftig bruk av tilhøyrande naturressursar.

Oppgåve 2

- A) Kva er eit dekningsbidrag og kva brukar ein det til?
- B) Kva for dekningsbidrag er interessant å rekne, ut frå valet i oppgåve 1A?

Oppgave 3

På garden er det både fulldyrka jord, innmarksbeite og utmark med produktiv skog på forholdsvis flatlendt morene. Det er også eit fjellvatn og ei lakseelv i samanheng med garden.

Vel deg to av vegetasjonstypene som er nemnt over og beskriv dei med tanke på dannelsesmåte, vegetasjon og dyreliv.

Oppgave 4

Forklar og gi eksempel på omgrepet økologiske prinsipp i samband med naturbaserte produksjonar og aktivitetar.

Bokmål

Eksamensinformasjon

Eksamenstid	Eksamen varer i 4 timer.
Hjelpemidler	Alle hjelpemiddel er tillatt, unntatt åpent Internett, samskriving, chat og andre muligheter for å kunne utveksle informasjon med andre.
Bruk av kilder	<p>Hvis du bruker kilder i besvarelsen din, skal disse alltid oppgis på en slik måte at leseren kan finne fram til dem.</p> <p>Du skal oppgi forfatter og fullstendig tittel på både lærebøker og annen litteratur. Hvis du bruker utskrift eller sitat fra Internett, skal du oppgi nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato.</p>
Informasjon om vurderingen	<p>I denne oppgåva blir det lagt vekt på at du kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gjengi viktig fagstoff, beskrive og liste opp tillært kunnskap • forklare hvordan noe henger sammen, gjøre rede for løsninger, anvende kunnskap/teori • vurdere en situasjon, sette løsninger opp mot hverandre (drøfte), analysere deg fram til løsninger, begrunne valgene du gjør, gjøre rede for konsekvenser av valgene dine osv. <p>Den endelige vurderingen av besvarelsen skal være en helhetlig vurdering av den samlede presentasjonen din.</p>

Case for oppgaven:

Petter er 45 år gammel og ungar. Han har drevet gården i 20 år sammen med sine foreldre som nå er 70 og 71 år gamle.

Gården de driver har følgende ressurser:

- 200 dekar fulldyrket jord
- 20 dekar innmarksbeite
- 5000 dekar utmark, herav 1000 dekar produktiv skog på forholdsvis flatlendt morene.
- Det er en seter på gården nær et fjellvann på ca. 500 dekar som er eid av bruker.
- Nederste del av elva fra vannet er lakseførende, men det er ikke mye fisk i den forholdsvis korte elvestrekningen
- Det er vanskelig å leie mer jord i området
- Driftsbygning for 150 vinterfôret sau er fra 1970-tallet. Det er strekkmetallgulv for sauene. Fjøset er forholdsvis bra restaurert.
- Redskapshus og bolighus er i middels god stand.

Hvor gården ligger i Norge, og øvrige opplysninger du trenger for å løse oppgavene nedenfor, må du forutsette selv.

Oppgave 1

Petter diskuterer med sine foreldre om han skal utvikle dagens driftsform, eller legge om til andre driftsformer. En forutsetning er at all dyrket mark på gården skal drives.

- A) Gjør et begrunnet valg av framtidig driftsform, og omfang av ordinær jordbruksproduksjon på gården.
- B) Foreslå et nytt produkt på gården, med bærekraftig bruk av tilhørende naturressurser.

Oppgave 2

- A) Hva er et dekningsbidrag og hva bruker man det til?
- B) Hvilke dekningsbidrag er interessant å regne, ut fra valget i oppgave 1A?

Oppgave 3

På gården er det både fulldyrket jord, innmarksbeite og utmark med produktiv skog på forholdsvis flatlendt morene. Det er også et fjellvann og en lakseelv i forbindelse med gården.

Velg deg to av de overnevnte vegetasjonstypene og beskriv de med tanke på dannelsesmåte, vegetasjon og dyreliv.

Oppgave 4

Forklar og gi eksempler på begrepet økologiske prinsipp i forbindelse med naturbaserte produksjoner og aktiviteter.

www.vigoiks.no/eksamen